

ที่ ๑ ๐๐๒๓.๓/ว ๒๐๘

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง การจัดทำโครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่มีการบุกรุกเพื่อจัด
ความยากจนและพัฒนาชนบท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

เรียน นายกเทศมนตรี และ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่ง

สิ่งส่งมาด้วย สำเนาหนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ด่วนที่สุด ที่ นศ ๐๐๒๐(๒)/ว ๔๒๒๒ ลงวันที่
๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

ด้วยจังหวัดนครศรีธรรมราช แจ้งว่า การแก้ไขปัญหาความยากจนด้านที่ดินเป็นปัญหา
พื้นที่สำคัญของประเทศ ซึ่งรัฐบาลถือเป็นนโยบายและให้ความสำคัญ โดยมุ่งเน้นจัดความยากจนให้แก่
ราษฎรผู้ยากไร้ได้มีที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายให้กรมที่ดินดำเนินการ
ตาม แผนปฏิบัติการบริหารจัดการที่ดินของรัฐ กรณีมีการบุกรุกที่ดินสาธารณะประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาความ
ยากจน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดเป้าหมายตัวชี้วัด “จำนวนประชากรที่ยากจนได้รับ
การจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย” จำนวน ๕,๐๐๐ แปลง ๓,๓๕๐ ครัวเรือน ซึ่งการดำเนินการจะบรรลุ
ตัวชี้วัดได้ จะต้องมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
และสำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา โดยมีขั้นตอนการดำเนินการตามแนวทางการดำเนินการตามโครงการบริหาร
จัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่มีการบุกรุกเพื่อจัดความยากจนและพัฒนาชนบท
รายละเอียดตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาพร้อมนี้

ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินการจัดที่ดินดังกล่าว บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้และเป็น
การสนองนโยบายการแก้ไขปัญหาความยากจนของรัฐบาลอย่างเป็นรูปธรรมขอให้เทศบาลและองค์การบริหาร
ส่วนตำบลทุกแห่งให้ความสำคัญต่อการดำเนินการตามโครงการดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอมร วงศ์วรรณ)

ท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร. ๐๗๕-๓๕๖๑๔๔ ต่อ ๒๐ โทรสาร ต่อ ๒๕, ๒๖

ด่วนที่สุด

ที่ นค ๐๐๒๐(๒)/ว ๔๒๒๒

สำนักงานส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา
เลขที่รับ..... ๒๔๘๗๔
วันที่..... ๒ พ.ย. ๒๕๕๗
เรื่อง.....
ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา
ถนนราชดำเนิน-นค-๔๐๐๐๑

๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
เลขที่รับ..... ๕๑๐๔
วันที่..... ๒๑ พ.ย. ๒๕๕๗
เรื่อง.....
เวลา..... น.

เรื่อง การจัดทำโครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่มีการบุกรุก
เพื่อจัดความยากจนและพัฒนาชนบท ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘

เรียน **ท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา**

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๔/ว ๓๖๘๗ ลงวันที่
๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๗

ด้วยกระทรวงมหาดไทยแจ้งว่าเนื่องด้วยการแก้ไขปัญหาความยากจนด้านที่ดินเป็น
ปัญหาพื้นฐานที่สำคัญของประเทศ ซึ่งรัฐบาลได้มีนโยบายและให้ความสำคัญ โดยมุ่งเน้นจัดความยากจน
ให้แก่ราษฎรผู้ยากไร้ได้มีที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายให้กรมที่ดินดำเนินการ
ตามแผนปฏิบัติการบริหารจัดการที่ดินของรัฐ กรณีมีการบุกรุกที่ดินสาธารณะประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหา
ความยากจน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดเป้าหมายตัวชี้วัด “จำนวนประชาชนที่ยากจน
ได้รับการจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย” จำนวน ๕,๐๐๐ แปลง ๓,๓๕๐ ครัวเรือน ซึ่งการดำเนินการ
จะบรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดได้ จะต้องมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ อำเภ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา โดยมีขั้นตอนการดำเนินการตามแนวทาง
การดำเนินการตามโครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่มีการบุกรุกเพื่อจัด
ความยากจนและพัฒนาชนบท ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการจัดที่ดินดังกล่าว บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดที่
กำหนดไว้ และเป็นการสนองนโยบายการแก้ไขปัญหาความยากจนของรัฐบาลอย่างเป็นรูปธรรม ขอให้ อำเภอ
และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความสำคัญต่อการดำเนินการตามโครงการดังกล่าว และดำเนินการดังนี้

๑. ให้อำเภอ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาตรวจสอบคัดเลือกแปลงที่ดินสาธารณะ-
ประโยชน์อยู่ในหลักเกณฑ์มาดำเนินการจัดทำโครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะประโยชน์
ที่มีการบุกรุก เพื่อจัดความยากจนและพัฒนาชนบท โดยนำข้อมูลที่จังหวัดได้จากการสำรวจตามหนังสือ
กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๔/๐๓๗๔ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ และถือปฏิบัติ
ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๔/ว ๓๐๐๐ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๗ โดย
เคร่งครัด โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำโครงการผ่านนายอำเภอท้องที่เห็นชอบ เพื่อให้สำนักงาน
ที่ดินจังหวัดเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติโครงการ เสร็จแล้วส่งให้กรมที่ดินพิจารณาดำเนินการต่อไป

๒. โครงการใดหากมีความจำเป็นต้องดำเนินการจัดทำสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในการก่อสร้าง
(ผิวจราจรลูกรังเกรตบดอัด) หรือขุดสระน้ำ ให้พิจารณาเสนอไปพร้อมโครงการข้างต้น โดยจัดส่งพร้อม

๒. แบบแปลน...

การก่อสร้างที่สอดคล้องตรงกับสภาพพื้นที่ก่อสร้างจริง รูปแผนที่ของหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแสดงตำแหน่งที่ตั้งขอ สิ่งก่อสร้าง และแบบสรุปผลการประมาณราคาค่าวัสดุและค่าแรงงานก่อสร้าง (แบบ ปร.๔, ปร.๕) ที่ได้คำนวณราคากลางงานก่อสร้างถนน (ผิวจราจรลูกรังเกรตบดอัด) ให้จัดส่งข้อมูลรายละเอียดประกอบการประมาณราคาค่าก่อสร้างดังนี้

(๑) บัญชีราคาประเมินรอบปีปัจจุบันของแหล่งดิน พร้อมระยะทางโดยประมาณจากแหล่งดินถึงแปลงที่ดินสาธารณประโยชน์ที่จะทำการก่อสร้าง

(๒) ณ แหล่งที่ใกล้กับราคาค่าดินลูกรัง ที่ตั้งแปลงที่ดินสาธารณประโยชน์ที่จะทำการก่อสร้าง พร้อมระยะทางโดยประมาณจากแหล่งดินลูกรังถึงแปลงที่ดินสาธารณประโยชน์ นั้น

(๓) ราคาน้ำมันดีเซลโดยเฉลี่ยที่อำเภอเมืองของจังหวัดที่แปลงที่ดินสาธารณประโยชน์นั้นตั้งอยู่

โดยในการดำเนินการจัดทำสาธารณูปโภคดังกล่าวข้างต้น จังหวัดสามารถขอให้กรมที่ดินเป็นผู้ดำเนินการหรือกรณีที่จังหวัดประสงค์จะดำเนินการเอง โดยให้สำนักงานที่ดินจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ จัดซื้อจ้างหรือหากสำนักงานที่ดินจังหวัดไม่มีความพร้อมที่จะดำเนินการ จังหวัดจะให้ที่ทำการปกครองจังหวัด เป็นหน่วยดำเนินการแทนก็ได้ โดยแจ้งกรมที่ดินทราบ เพื่อประสานงานกรมการปกครองรับเป็นหน่วยเบิกจ่ายแทนกรมที่ดินต่อไป ทั้งนี้ กรณีที่จังหวัดขอรับการสนับสนุนงบประมาณ เพื่อจัดทำสาธารณูปโภคในแปลงที่ดินที่ได้ดำเนินการจัดที่ดินให้ราษฎรไปแล้ว ให้แสดงตำแหน่งที่ตั้งของสิ่งก่อสร้างดังกล่าว ลงในรูปแผนที่ที่ได้ทำการรังวัดแบ่งแปลงแล้วด้วย รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จังหวัดนครศรีธรรมราช จึงขอให้อำเภอและท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช ประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ดำเนินการตามนัยดังกล่าว เพื่อดำเนินการคัดเลือกแปลงที่ดินสาธารณประโยชน์ที่อยู่ในลักษณะและนำมาดำเนินการจัดทำโครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณประโยชน์ที่มีการปลูกเพื่อขจัดความยากจนและพัฒนาชนบท โดยขอให้จัดส่งโครงการให้จังหวัดภายในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ ด้วย เพื่อจังหวัดจะได้รายงานกรมที่ดินพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริพัฒน์ พัทธกุล)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

สำนักงานที่ดินจังหวัด

โทร. ๐-๗๕๕๓-๒๐๑๒

โทรสาร ๐-๗๕๕๓-๒๐๑๑

คว่ำหน้า

ที่ มา ๐๕๑๑.๔/๓๖๘๗

ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา

เลขรับ.....034551

วันที่ ๗ มิ.ย. ๒๕๕๗

สำนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา
กระทรวงมหาดไทย
เลขที่รับ ๑๒๘

เลขที่รับ ๑๑๕๖

กรมอัยการคดี กทม. ๑๐๒๐๐

๒๘๗ ตุลาคม ๒๕๕๗

เรื่อง การจัดทำโครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่มีการบุกรุก เพื่อจัดความยากจนและพัฒนาชนบท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๔/ว ๐๓๗๔ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๔/ว ๓๐๐๐ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งไปด้วย แนวทางการจัดทำโครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณะประโยชน์
ที่มีการบูรณาการ เพื่อขจัดความยากจนและพัฒนาชนบท

เนื่องด้วยการแก้ไขปัญหาความยากจนด้านที่ดินเป็นปัญหาพื้นฐานที่สำคัญของประเทศ ซึ่งรัฐบาลได้มีนโยบายและให้ความสำคัญ โดยมุ่งเน้นขจัดความยากจนให้แก่ราษฎรผู้ยากไร้ที่มีที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายให้กรมที่ดินดำเนินการตามแผนปฏิบัติการบริหารจัดการที่ดินของรัฐบาลให้มีการบุกรุกที่ดินสาธารณะประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดเป้าหมายตัวชี้วัด “จำนวนประชาชนที่ยากจนได้รับการจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย” จำนวน ๕,๐๐๐ แปลง ๓,๓๕๐ ครัวเรือน ซึ่งการดำเนินการจะบรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดได้ จะต้องมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการจัดที่ดินดังกล่าวบรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ และเป็นการ
สนองนโยบายการแก้ไขปัญหาความยากจนของรัฐบาลอย่างเป็นรูปธรรม ขอให้จังหวัดให้ความสำคัญต่อการ
ดำเนินการตามโครงการดังกล่าว และดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้อำเภอ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาตรวจสอบคัดเลือกแปลงที่ดิน
สาธารณะประโยชน์ที่อยู่ในหลักเกณฑ์มาดำเนินการจัดทำโครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ในที่ดิน
สาธารณะประโยชน์ที่มีการบุกรุก เพื่อจัดความยากจนและพัฒนาชนบท โดยนำข้อมูลที่จังหวัดได้จากการสำรวจ
ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๔/๐๓๗๔ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ และถือปฏิบัติ
ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๔/ว ๓๐๐๐ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๗ โดยเคร่งครัด
โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำโครงการผ่านนายอำเภอท้องถิ่นเห็นชอบ เพื่อให้สำนักงานที่ดินจังหวัด
เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติโครงการ เสร็จแล้วส่งให้กรมที่ดินพิจารณาดำเนินการต่อไป

๗๒. โครงการ ...

๒. โครงการใดหากมีความจำเป็นต้องดำเนินการจัดทำสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในการก่อสร้างถนน (ผิวจราจรลูกรังเกรตบดอัด) หรือขุดสระน้ำ ให้พิจารณาเสนอไปพร้อมโครงการฯ ข้างต้น โดยจัดส่งพร้อมแบบแปลนการก่อสร้างที่สอดคล้องตรงกับสภาพพื้นที่ก่อสร้างจริง รูปแผนที่ของหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแสดงตำแหน่งที่ตั้งของสิ่งก่อสร้างและแบบสรุปผลการประมาณราคาค่าวัสดุ และค่าแรงงานก่อสร้าง (แบบ ปร.๔ ปร.๕) ที่ได้คำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง, งานชลประทาน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ สำหรับกรณีการก่อสร้างถนน (ผิวจราจรลูกรังเกรตบดอัด) ให้จัดส่งข้อมูลรายละเอียดประกอบ การประมาณราคาก่อสร้าง ดังนี้

(๑) บัญชีราคาประเมินรอบปีปัจจุบันของแหล่งดิน พร้อมระยะทางโดยประมาณจากแหล่งดินถึงแปลงที่ดิน สาธารณประโยชน์ที่จะทำการก่อสร้าง

(๒) ราคาดินลูกรัง ณ แหล่งที่ใกล้กับที่ตั้งแปลงที่ดินสาธารณประโยชน์ที่จะทำการก่อสร้าง พร้อมระยะทางโดยประมาณจากแหล่งดินลูกรังถึงแปลงที่ดินสาธารณประโยชน์นั้น

(๓) ราคาน้ำมันดีเซลโดยเฉลี่ยที่อำเภอเมืองของจังหวัดที่แปลงที่ดินสาธารณประโยชน์นั้น ตั้งอยู่

โดยในการดำเนินการจัดทำสาธารณูปโภคดังกล่าวข้างต้น จังหวัดสามารถขอให้กรมที่ดินเป็นผู้ดำเนินการ หรือกรณีที่จังหวัดประสงค์จะดำเนินการเอง โดยให้สำนักงานที่ดินจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง หรือหากสำนักงานที่ดินจังหวัดไม่มีความพร้อมที่จะดำเนินการ จังหวัดจะให้ที่ทำการปกครองจังหวัดเป็นหน่วยดำเนินการแทนก็ได้ โดยแจ้งกรมที่ดินทราบเพื่อประสานงานกรมการปกครองรับเป็นหน่วยเบิกจ่ายแทน กรมที่ดินต่อไป ทั้งนี้ กรณีที่จังหวัดขอรับการสนับสนุนงบประมาณ เพื่อจัดทำสาธารณูปโภคในแปลงที่ดินที่ได้ดำเนินการจัดที่ดินให้ราษฎรไปแล้ว ให้แสดงตำแหน่งที่ตั้งของสิ่งก่อสร้างดังกล่าว ลงในรูปแผนที่ที่ได้ทำการรังวัดแบ่งแปลงแล้วด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ขอให้ส่งโครงการฯ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องให้กรมที่ดิน ภายในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ เพื่อกรมที่ดินจะได้พิจารณาจัดสรรงบประมาณให้จังหวัดต่อไป

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

เพื่อโปรดทราบ

ขอรับฝ่าย.....

ก้องกาน

(นายสุพล ใจดี)

นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน

- ๗ พ.ย. ๒๕๕๗

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิรักษ์ ชื่นธนาวงศ์)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

๑๕ ต.ค. ๒๕๕๗

กรมที่ดิน

สำนักจัดการที่ดินของรัฐ

โทร. ๐ ๒๔๔๑ ๕๘๕๑

โทรสาร ๐ ๒๔๔๓ ๙๑๐๘

(นายสุทัศน์ อัครพงศ์)

เจ้าพนักงานที่ดินอาวุโส รักษาการแทน

เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

๗ พ.ย. ๒๕๕๗

**แนวทางการดำเนินการตามโครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์
ในที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่มีการบุกรุกเพื่อขจัดความยากจนและพัฒนาชนบท**

1. หลักการ

นำที่ดินสาธารณะประโยชน์มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการนำที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่มีการบุกรุกมาดำเนินการจัดระเบียบการถือครอง เพื่อให้ราษฎรผู้ยากไร้มีที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย ด้วยการออกหนังสืออนุญาตให้ทำกินและอยู่อาศัยในที่ดินของรัฐ

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อให้ประชาชนที่อยู่ในที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่มีการบุกรุก ได้รับการจัดระเบียบการถือครองที่ดินและออกหนังสืออนุญาตให้ทำกิน

2.2 เพื่อให้มีการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐตามกฎหมายการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กปร.)

2.3 เป็นการเพิ่มศักยภาพและโอกาสแก่คนจน เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนกับเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้อยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน

3. เป้าหมาย

ดำเนินการขับเคลื่อนภายใต้แผนงานโครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่มีการบุกรุก เพื่อขจัดความยากจนและพัฒนาชนบท ให้บรรลุเป้าหมายในพื้นที่ทั่วประเทศ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 - 2554 มีเป้าหมายปีละ 9,100 แปลง

4. วิธีการ

กรมที่ดินได้เสนอแผนปฏิบัติการบริหารจัดการที่ดินของรัฐกรณีมีการบุกรุกที่ดินสาธารณะประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

5.1 ให้สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา (กรมที่ดิน) สำรวจแปลงที่ดินที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เพื่อเสนอให้อำเภอ (กรมการปกครอง) พิจารณา

5.1.1 คุณสมบัติของแปลงที่ดิน

5.1.1.1 ที่สาธารณะประโยชน์ที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน รวมทั้งที่ดินสาธารณะประโยชน์ประจำตำบลและหมู่บ้านที่อยู่ในการดูแลของกรมการปกครอง ที่มีผู้บุกรุกเต็มแปลงหรือบางส่วน

5.1.1.2 มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแล้ว กรณีไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง หากสามารถดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้ ก็ให้นำมาจัดทำโครงการได้ โดยจัดให้มีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงไปในคราวเดียวกัน

5.1.1.3 ประชาชนเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกัน

5.1.1.4 การบุกรุกต้องมีการทำประโยชน์ชัดเจน ถาวรมาเป็นเวลานาน

5.1.2 เงื่อนไขในการคัดเลือกแปลง

5.1.2.1 ผู้ครอบครอง (บุกรุก) ยอมรับว่า ที่ดินที่ครอบครองอยู่ในที่สาธารณประโยชน์ และยอมรับการดำเนินการตามนโยบายการแก้ไขปัญหาความยากจน

5.1.2.2 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ และจังหวัด เห็นชอบให้นำที่ดินสาธารณประโยชน์ดังกล่าวมาดำเนินการตามแนวทางการจัดที่ดินตามนโยบายการแก้ไขปัญหาความยากจน

5.1.3 กรณีมีผู้โต้แย้งสิทธิหรือคัดค้านแนวเขต

5.1.3.1 ถ้ามีผู้โต้แย้งสิทธิในที่ดินให้กับที่ดินส่วนนั้นออกจากโครงการเพื่อดำเนินการพิสูจน์สิทธิตามแนวทางของ กพร. หากพิสูจน์สิทธิแล้ว เป็นผู้บุกรุก จะต้องมาขอรับการจัดที่ดินตามหลักเกณฑ์และแนวทางข้างต้น หากยังไม่ยอมรับจะต้องพิจารณาดำเนินการตามกฎหมาย

5.1.3.2 กรณีที่มีผู้คัดค้านแนวเขตที่สาธารณประโยชน์ให้กับพื้นที่บริเวณนั้น ออกแล้วดำเนินการตามแนวทางของ กพร. กฎกระทรวงฯ และระเบียบ คำสั่ง ที่เกี่ยวข้องต่อไป

5.2 ให้อำเภอ (กรมการปกครอง) พิจารณาคัดเลือกแปลงที่ดินสาธารณประโยชน์ที่เหมาะสมและอยู่ในหลักเกณฑ์ โดยเสนอโครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณประโยชน์ที่มีการบุกรุก เพื่อจัดความยากจนและพัฒนาชนบท และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติโครงการ แล้วส่งให้กรมที่ดินพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อการรังวัดที่ดินและจัดทำสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน (ถ้ามี)

5.3 ให้อำเภอจัดประชุมชี้แจงราษฎรในพื้นที่ดำเนินการ เพื่อให้ทราบถึงนโยบายของรัฐบาลและแนวทางดำเนินการตามโครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณประโยชน์ที่มีการบุกรุก เพื่อจัดความยากจนและพัฒนาชนบท

5.4 เมื่อกรมที่ดินได้ให้ความเห็นชอบโครงการแล้ว ให้อำเภอ (กรมการปกครอง) ยื่นคำขอรังวัดตรวจสอบหรือออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงต่อสำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา (กรมที่ดิน) เป็นผู้ดำเนินการรังวัดสอบเขตที่สาธารณประโยชน์และสำรวจพื้นที่ทางกายภาพ

5.5 การจัดที่ดินให้จัดตามสภาพเดิม ครอบครัวย่อยไม่เกิน 15 ไร่ หากครอบครองเกิน 15 ไร่ ให้พิจารณาจัดให้ครอบครัวที่ 2 หรือ ที่ 3 ถ้าดำเนินการแล้วยังคงมีที่ดินที่ครอบครองเกินอยู่อีกให้ส่งมอบคืนเพื่อนำไปจัดสรรให้ราษฎรผู้ยากจนที่อยู่ในพื้นที่ดังกล่าวเป็นลำดับแรก

5.6 การจัดทำสาธารณูปโภค

จัดให้มีพื้นที่เพื่อการสาธารณูปโภคตามความเหมาะสม ได้แก่ ถนนดินลูกรังเกรตบดอัดและสระน้ำ โดยในกรณีที่จำเป็นจะต้องขยายหรือจัดให้มีพื้นที่เพื่อการสาธารณูปโภคเพิ่มขึ้นจะทำความตกลงกับราษฎรผู้ครอบครอง เพื่อขอพื้นที่ที่ครอบครองมาดำเนินการ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามความจำเป็นและเหมาะสมแก่สภาพท้องถิ่น

6. การคัดเลือกบุคคล

เมื่ออำเภอ (กรมการปกครอง) ได้รับผลการรังวัดและรูปแผนที่แบ่งแปลงจากสำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขาแล้ว ให้อำเภอ (กรมการปกครอง) พิจารณาคัดเลือกบุคคลเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐ โดยพิจารณาจาก

6.1 คุณสมบัติบุคคลที่ได้รับการคัดเลือก ประกอบด้วย

6.1.1 เป็นผู้ยากจน

- มีสัญชาติไทย

- บรรลุนิติภาวะ หรือ เป็นหัวหน้าครอบครัว

6.1.2 ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง หรือมีแต่น้อยไม่เพียงพอ

6.1.3 ครอบครัวทำประโยชน์ในที่ดินสาธารณะประโยชน์ดังกล่าวอย่างชัดเจนมาเป็น

เวลานาน

6.1.4 เป็นผู้มิมีภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่ที่จะดำเนินการ หากมีที่ดินเหลือเพียงพอจะได้

พิจารณาจัดให้บุคคลต่างท้องที่ตามลำดับตามความเหมาะสม

6.2 ให้อำเภอ (กรมการปกครอง) จัดทำประชาคม เพื่อตรวจสอบว่าบุคคลดังกล่าวยากจน และไม่มีที่ดินทำกินหรือ มีแต่ไม่เพียงพอ และเป็นผู้ยากจน

6.3 ให้อำเภอ (กรมการปกครอง) ส่งผลการคัดเลือกบุคคลส่งให้สำนักงานที่ดินจังหวัด (กรมที่ดิน) พิจารณาเสนอคณะกรรมการพิจารณาเพื่ออนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐพิจารณา

6.4 ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความใน มาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 109/2538 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2538) เป็นผู้พิจารณาอนุญาต โดยออกหนังสืออนุญาตตามแบบที่กำหนดในระเบียบกระทรวงมหาดไทย หากปรากฏในภายหลังว่า บุคคลที่ได้รับการจัดที่ดินขาดคุณสมบัติ ให้อำเภอ (กรมการปกครอง) ส่งเรื่องให้สำนักงานที่ดินจังหวัด (กรมที่ดิน) พิจารณาเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดยกเลิกการอนุญาต และนำไปจัดให้แก่ ผู้ที่อยู่ในหลักเกณฑ์ซึ่งดังต่อไปนี้

7. การประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหา/อุปสรรค ในการดำเนินการ

7.1 หากมีปัญหาอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับข้อกฎหมาย ระเบียบคำสั่งและแนวทางปฏิบัติให้ กรมที่ดิน เป็นผู้ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องในกรณีนี้

7.2 หากมีปัญหา/อุปสรรคที่เกิดจากการดำเนินการในพื้นที่ให้กรมการปกครอง (โดย นายอำเภอ/รองที่ที่ดินตั้งอยู่) เป็นผู้ดำเนินการแก้ไขปัญหาในเบื้องต้น หากการแก้ไขปัญหาไม่สามารถดำเนินการได้โดยง่าย จึงให้จัดประชุมหารือร่วมกันในระดับจังหวัด และระดับกรม ตามลำดับ